Region Stockholm

8

Yttrande över regionrevisorernas delrapport 2019 för vårdens kunskapsstyrningsnämnd

VKN 2019-0205

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Strategiska vårdgivarfrågor
Magnus Thyberg

TJÄNSTEUTLÅTANDE VKN 2019-0205
2020-01-10

Vårdens
kunskapsstyrningsnämnd

Yttrande över regionrevisorernas delrapport 2019 för vårdens kunskapsstyrningsnämnd

Ärendebeskrivning
Regionrevisorerna har översänt delrapport 2019 till vårdens kunskapsstyrningsnämnd för yttrande.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande

Förslag till beslut
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar följande

1. Hälso- och sjukvårdsdirektören överlämnar tjänsteutlåtandet till regionrevisorerna som nämndens yttrande över regionrevisorernas delrapport för 2019.

2. Beslutet justeras omedelbart.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Rapporten är en delrapportering inför den slutliga avrapporteringen och bedömningen som sker efter årsbokslutet (verksamhetsberättelsen). I rapporten ges en lägesrapport utifrån de granskningar som hittills genomförts inklusive en översiktlig granskning av nämndens delårsrapport.

Överväganden

Ekonomi- och verksamhetsstyrning
Revisorerna anser att nämnden bör bryta ner fullmäktiges mål till egna och uppföljningsbara strategier, mål och indikatorer.
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen fick, utöver sitt tidigare uppdrag att stötta hälso- och sjukvårdsnämnden, även i uppdrag att stötta vårdens kunskapsstyrningsnämnd.

Uppstarten av den nya nämnden ställer stora krav på hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänstemän. En nämnd, till skillnad från en beredning eller ett utskott, ska upprätta en egen budget och internkontrollplan, lämna flera bokslut och månadsrapporter under året samt är föremål för revisorernas granskningar. Det innebär att hälso- och sjukvårdsförvaltningen fördubblar sitt arbete i dessa avseenden. Detta är återkommande arbetsuppgifter som på ett beständigt sätt utökar den administrativa belastningen på hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Utöver detta har förvaltningen även utfört mer enstaka eller sällanförekommande administrativa uppgifter till följd av vårdens kunskapsstyrningsnämnds inrättande. Förvaltningen har bland annat utvecklat och testat ett nytt diarium för vårdens kunskapsstyrningsnämnd, som driftsattes under första tertialet i befintligt dokument- och ärendehanteringssystem. Nya beslutsorgan i IT-stödsystemen har införts liksom ett komplett nytt företag i ekonomisystemet, nya bankkonton har öppnats och ekonomiska transaktioner mellan de bägge nämnderna hanteras löpande. Styrdokument såsom arbetsordning, delegations- och beslutsordning har utarbetats.

De utökade administrativa arbetsuppgifterna har hitintills skötts av befintliga personalresurser. En utvärdering av möjligheterna att fortsätta med befintlig personal behöver göras under året.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen delar revisorernas uppfattning att det vore önskvärt att vidareutveckla styrmodellen när det gäller vårdens kunskapsstyrningsnämnd och till exempel utveckla fler indikatorer för att belysa utvecklingen inom nämndens ansvarsområden. Detsamma gäller även för hälso- och sjukvårdsnämnden. Detta behov måste dock vägas mot andra angelägna uppgifter för hälso- och sjukvårdsförvaltningen och ställas mot de personella resurser som finns till förfogande. Som beskrivits ovan har det utökade ansvaret för vårdens kunskapsstyrningsnämnd inte medfört någon personell förstärkning för hälso- och sjukvårdsförvaltningen. För 2020 ska hälso- och sjukvårdsförvaltningen dessutom minska antalet medarbetare med 10% och konsultkostnaderna med 20%, vilket medför ytterligare prioritering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Utvecklingen av styrmodellen för de båda nämnderna kommer att ingå i den prioriteringen under 2020.

Riskanalys och intern kontrollplan
Revisionen rekommenderar nämnden att besluta om en plan för internkontroll som utgår från nämndens egen verksamhet och risker.

Nämnden avser besluta om en nämndspecifik plan för interkontroll i samband med verksamhetsplanen 2020.

Ansvar och befogenheter

Revisionen har granskat landstingsstyrelsens (numera regionstyrelsens) beredning av reglementen för regionstyrelsen och övriga nämnder. Revisionens iakttagelser och bedömningar avrapporteras i sin helhet i revisionens delårsrapport för regionstyrelsen. När det gäller vårdens kunskapsstyrningsnämnd har revisionen gjort iakttagelser gällande närvarorätt vid vårdens kunskapsstyrningsnämnds sammanträden. Revisionen anser att vårdens kunskapsstyrningsnämnd bör säkerställa att personalföreträdare endast närvarar vid de ärenden på nämndens sammanträden som de har rätt till enligt kommunallagen. Nämnden kommer att se över rutinerna för kallelse och närvaro av personalföreträdarna.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut förväntas inte ge några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslaget till beslut förväntas inte ge några konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Förslaget till beslut förväntas inte ge några konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser

Förslaget till beslut förväntas inte ge några konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser

Förslaget till beslut förväntas inte några administrativa konsekvenser för vårdgivarna.

Magnus Thyberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till

Klicka här för att fylla i vilka beslutet ska skickas till

Godkänd av Magnus Thyberg, 2020-01-10

Region Stockholm

Regionrevisorerna

2019-10-24

Diarienummer
RK 2019-0046

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

Delrapport 2019
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

Revisorerna i revisorsgrupp II beslutade vid sitt möte 2019-10-24 att överlämna rapporten till vårdens kunskapsstyrningsnämnd för yttrande senast 2020-02-07.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Hans-Erik Salomonsson
Ordförande

Christina Holmqvist
Sekreterare

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

REGIONREVISORERNA

Delrapport 2019

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

Region Stockholm

Innehåll

1 Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat - prognos per 2019-08-31 3
1.1 Ekonomi 3
1.2 Verksamhet 3
2 Intern styrning och kontroll 4
2.1 Ekonomi- och verksamhetsstyrning 4
2.2 Riskanalys och intern kontrollplan 2019 4
2.3 Ansvar och befogenheter 5
2.4 Ledningsnära kostnader och representation 6
3 Räkenskaper 6
3.1 Delårsrapport 2019-08-31 6

1 Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat - prognos per 2019-08-31

1.1 Ekonomi

Nämnden prognostiserar årets resultat till 0 mnkr, vilket är i överensstämmelse med fullmäktiges resultatkrav.

Avvikelser i förhållande till budget har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredställande sätt i nämndens delårsrapport.

Revisionen bedömer nämndens prognos för det ekonomiska resultatet i allt väsentligt som rimlig.

1.2 Verksamhet

Av nämndens fem uppdrag pågår fyra enligt plan. Uppdrag om nollvision för bältesläggning av barn och unga är inte påbörjat, utan kommer enligt nämndens delårsrapport att påbörjas under hösten. En av nämndens två aktiviteter, organiserad prostatacancertestning, är försenad på grund av att fler analyser krävs i planeringsarbetet.

Regionfullmäktige har för nämnden beslutat om det övergripande målet *Hälso- och sjukvården i Stockholm ska präglas av korta vårdköer, hög tillgänglighet, god kvalitet och invånarnas möjlighet att själva välja vårdgivare*. Därtill har regionfullmäktige för nämnden beslutat om målet *Säker vård* och indikatorn antibiotikaförskrivning (antalet uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare).

Måluppfyllelsen har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredställande sätt i nämndens delårsrapport. Revisionen bedömer nämndens prognos för det verksamhetsmässiga resultatet i allt väsentligt som rimlig.

2 Intern styrning och kontroll

2.1 Ekonomi- och verksamhetsstyrning

I sin verksamhetsplanering för 2019 beskriver nämnden ett antal områden inom ramen för fullmäktiges mål *Säker vård*, tex. nationell nivåstrukturering, kunskapsstyrning, ökad patientsäkerhet, läkemedel, cancervård och kunskaps- och beslutsstödstjänster. Nämnden har dock i budgeten/verksamhetsplanen[1] inte brutit fullmäktiges mål till egna uppföljningsbara strategier, mål och indikatorer. Revisionen anser att det krävs fler indikatorer för att kunna följa upp nämndens mål och bedöma måluppfyllelsen.

Vid nämndmötena har tertial och delårsbokslut behandlats. Nämnden har på så sätt informerats om det ekonomiska utfallet i relation till budget samt prognoser för fortsättningen av året.

Enligt reglementet ska nämnden köpa förvaltningstjänster av hälso- och sjukvårdsnämnden. Motsvarande bestämmelse finns i hälso- och sjukvårdsnämndens reglemente, att hälso- och sjukvårdsnämnden ska tillhandahålla förvaltningsstöd åt vårdens kunskapsstyrningsnämnd till självkostnad. Däremot finns inget avtal mellan nämnderna hur köpet av förvaltningstjänsterna ska genomföras, i vilken omfattning m.m. Revisionen kommer att följa hur nämnderna hanterar detta i samband med årsgranskningen.

Enligt flera av fullmäktiges policyer[2] och riktlinjer ska nämnder utarbeta lokala riktlinjer och styrdokument. Nämnden har inte beslutat om några egna styrdokument eller lokala riktlinjer. Det finns beslutade styrdokument och strategier som utarbetats inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Nämnden har dock varken formellt beslutat eller tagit ställning till vilka styrdokument som ska gälla för Vårdens kunskapsstyrningsnämnd.

Rekommendation:

- Nämnden bör bryta ner fullmäktiges mål till egna uppföljningsbara strategier, mål och indikatorer.

2.2 Riskanalys och intern kontrollplan 2019

Nämnden har fastställt en för året aktuell intern kontrollplan upprättad utifrån dokumenterad risk- och väsentlighetsanalys. Det är dock samma interna kontrollplan som för hälso- och sjukvårdsnämnden. För varje risk noteras vilken nämnd som berörs. Det är endast en risk som, enligt markeringarna också gäller för Vårdens kunskapsstyrningsnämnd, nämligen risken att inte uppnå målet *Skattepengar ska frigöras till kärnverksamhet*.

---

[1] Fr.o.m. 2019 ska nämnder och styrelser inte ha ett separat budgetdokument. Budgeten ska inkluderas i verksamhetsplanen och dokumentet ska heta verksamhetsplan.
[2] Informationssäkerhets-, säkerhets-, HBT-, jämställdhetspolicy och policy för internkontroll

I nämndens verksamhetsplan framhåller nämnden att internkontrollplanen för vårdens kunskapsstyrningsnämnd har skapats utifrån hälso- och sjukvårdsförvaltningens befintliga riskidentifiering med anledning av att omorganisationen inom Region Stockholm innebar kort tid att inrätta den nya nämnden. Vidare menar man att hälso- och sjukvårdsförvaltningen under det kommande verksamhetsåret kommer att utarbeta nya rutiner för hur internkontrollplanarbetet för de två nämnderna ska hanteras.

I nämndens delårsrapport beskrivs inte arbetet med intern kontroll eller om resultat och analys gällande riskbedömningen. Däremot framför nämnden att den har försäkrat sig om att man genom förvaltningschefen vidtagit nödvändiga åtgärder för att uppnå en tillräcklig internkontroll inom verksamheten, i enlighet med regionens policy för intern kontroll LS 1303-0431.

Revisionen bedömer att nämndens plan för interkontroll inte är tillräcklig för den verksamhet som nämnden ansvarar för eftersom den är framtagen utifrån hälso- och sjukvårdsnämndens riskbedömningar.

Rekommendation:

- Nämnden bör besluta om en plan för internkontroll som utgår från nämndens egen verksamhet och risker.

2.3 Ansvar och befogenheter

Revisionen har granskat landstingsstyrelsens (numera regionstyrelsens) beredning av reglementen för regionstyrelsen och övriga nämnder[3]. Revisionens iakttagelser och bedömningar avrapporteras i sin helhet i revisionens delårsrapport för regionstyrelsen[4]. När det gäller vårdens kunskapsstyrningsnämnd har revisionen gjort iakttagelser gällande närvarorätt vid vårdens kunskapsstyrningsnämnds sammanträden[5].

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har berett ärendet. Av tjänsteutlåtandet[6] framgår att vårdens kunskapsstyrningsnämnd följer bestämmelserna kring närvarorätt och personalföreträdare som finns i kommunallagen.

Kommunallagens bestämmelser för personalföreträdare regleras i kapitel 7. Av 10 § framgår att nämnden får utse högst tre personalföreträdare. Enligt 12–14 §§ får personalföreträdare närvara vid en nämnds sammanträden[7] och har rätt att närvara vid behandling av ärenden som rör förhållandet mellan regionen som arbetsgivare och dess anställda. En vägledning för att avgöra vilka ärenden som åsyftas i lagen är t.ex. ärenden i vilka det föreligger förhandlings- eller informationsskyldighet enligt medbestämmandelagen (MBL).[8] Nämnden får i enskilda fall besluta

[3] Dnr: LS 2018–0731
[4] Dnr: RK 2019–0018
[5] Dnr: VKN 2019–0011.
[6] Daterad 2019-01-15, dnr: VKN 2019–0011.
[7] Undantag från närvarorätten är regionstyrelsen, patientnämnden och revisorernas sammanträden.
[8] Ytterligare vägledning i bedömningen är Arbetsdomstolens praxis i förhållande till arbetsgivarens skyldigheter enligt MBL.

att personalföreträdare får närvara vid behandlingen av andra ärenden, men någon generell utvidgning till särskilda grupper av ärenden är inte avsedd.[9] I och med att vårdens kunskapsstyrningsnämnds sammanträden är stängda är möjligheten till en generell närvarorätt inte möjlig. När det gäller handläggning av ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster har personalföreträdare ingen närvarorätt alls. Vidare ska nämnden kalla personalföreträdare till sammanträden på samma sätt som ledamöterna i nämnden[10], och nämnden är skyldig att lämna personalföreträdare de upplysningar som behövs för deras verksamhet.

Revisionen bedömer att nämnden inte behöver besluta om personalföreträdares närvarorätt eftersom detta regleras i kommunallagen. För nämnden är det dock viktigt att nämnden får bekräftat från arbetstagarorganisationerna vilka personer som utsetts till personalföreträdare. Dessa ska därmed kallas till nämnden och få möjlighet att delta vid sammanträden och närvara vid den ärendebehandling som personalföreträdare har rätt att närvara vid. Revisionens bedömning är att personalföreträdare inte kallats på ett korrekt sätt. Vidare är bedömningen att personalföreträdare fått närvara vid behandling av ärendet om budget. När det gäller övriga ärenden bedömer revisionen att nämnden ska ha beslutat om personalföreträdare fått närvara vid behandling av dem. Att nämnden inte fattat dessa beslut innebär att sammanträdena inte hållits inom stängda dörrar, vilket kan medföra en ogiltighetsgrund vid en t.ex. laglighetsprövning av besluten som fattats i ärendena. Vårdens kunskapsstyrningsnämnd bör säkerställa att personalföreträdare endast närvarar vid de ärenden på nämndens sammanträden som de har rätt till enligt kommunallagen.

2.4 Ledningsnära kostnader och representation

Revisionen har granskat ledningsnära kostnader och representation för perioden januari till augusti 2019 utan väsentliga noteringar.

3 Räkenskaper

3.1 Delårsrapport 2019-08-31

Revisionen av den finansiella rapporteringen har utförts i enlighet med International Standard on Review Engagements ISRE 2410 Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation. Granskningen har inriktats mot att göra förfrågningar samt genomföra en analytisk granskning. Fokus har bl.a. legat på att utifrån förväntade värden analysera och bedöma avvikelser i resultat- och balansräkningen. Urvalsmässig genomgång har skett av specifikationer till balansräkningens poster.

[9] Madell Tom, Lundin Olle (2018). Kommunallagen en kommentar, Författarna och Norstedts juridik AB, s. 80.
[10] Ersättare ska endast kallas när de ska tjänstgöra som personalföreträdare.

Eftersom nämnden är ny finns inga förväntade/-jämförelsevärden att utgå från utan granskningen utgår istället från en uppfattning om vad som ingår i nämndens balans- och resultaträkning. Inga avvikelser har noterats i granskningen.

Vid granskningen av delårsbokslutet har det inte framkommit några omständigheter som tyder på att de finansiella rapporterna inte, i allt väsentligt, är upprättade i enlighet med gällande redovisningsregler. Revisionen bedömer att redovisningen i allt väsentligt är i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed samt att den i allt väsentligt ger en rättvisande bild av resultat och ställning per 2019-08-31.

Vad gör regionrevisorerna?

Regionrevisorerna granskar den verksamhet som bedrivs av regionens nämnder och bolagsstyrelser. Revisionsuppdraget är det största inom kommunal verksamhet.

Att vara revisor är ett förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saklighet och integritet främja, granska och bedöma verksamheten. Den övergripande uppgiften för revisorerna är att granska hur nämnder och styrelser tar sitt ansvar. De förtroendevalda revisorerna är fullmäktiges och ytterst medborgarnas instrument för den demokratiska kontrollen. De har därmed en viktig funktion i den lokala självstyrelsen.

Ledamöter i nämnder och styrelser ansvarar inför fullmäktige för hur de själva, anställda och uppdragstagare genomför verksamheten. I ansvaret ingår att genomföra en ändamålsenlig verksamhet utifrån fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten, på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt och med en tillräcklig intern kontroll samt att upprätta rättvisande räkenskaper.

I årsrapporter för nämnder och styrelser sammanfattar revisionskontoret den granskning som genomförts under det gångna året. Verksamhetsrevisionen redovisas löpande i projektrapporter. Publikationerna finns på www.sll.se. Det går även att prenumerera på regionrevisorernas nyhetsbrev genom att anmäla intresse via e-postmeddelande till landstingsrevisorerna.rev@sll.se.